21 501-20 Europese Raad

Nr. 2468 Brief van de ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 oktober 2026

In een tijd waarin Europa voor belangrijke (geo-)politieke, maatschappelijke, economische en financiële uitdagingen staat, zet het kabinet, zoals uiteengezet in het coalitieakkoord (bijlage bij Kamerstuk 36848, nr. 31), in op een sterker en veiliger Europa ten behoeve van de welvaart en veiligheid van Nederland. Dit vereist een slagvaardige Unie in een onzekere wereld en daarom ook een Europese begroting die bijdraagt aan de strategische doelen van Europa.

Inhoudelijk is de kern van de kabinetsinzet gericht op een modern Meerjarig Financieel Kader (MFK) dat bijdraagt aan de strategische doelen van Europa. Dit is in lijn met de eerdere inzet van het kabinet inzake het MFK en eigenmiddelenbesluit (EMB).[1] Voor het kabinet zijn de MFK-prioriteiten uit het coalitieakkoord leidend, inclusief de budgettaire inzet om de stijging van de afdrachten te beperken, onder meer door continuering van de bni-correctie op de Nederlandse afdrachten.

Een belangrijk onderdeel van de modernisering is een vereenvoudiging van de begrotingsarchitectuur. Daarnaast is het voor het kabinet van groot belang dat de volgende EU-begroting strikte waarborgen voor de rechtsstaat en fundamentele rechten bevat, met een sterke en effectieve koppeling tussen het respecteren van de rechtsstaat en fundamentele rechten enerzijds, en de ontvangst van EU-middelen anderzijds. Deze kabinetsinzet ten aanzien van een gemoderniseerde begrotingsarchitectuur en versterking van de rechtsstaatconditionaliteit is vooralsnog gerealiseerd door de zogeheten *partial general approach* ten aanzien van de nationale en regionale partnerschapsplannen. Hierover is uw Kamer geïnformeerd via het verslag van de Raad Algemeen Zaken van juni jl.

De onderhandelingen over het MFK bevinden zich in een belangrijke fase. Het Ierse voorzitterschap heeft op 10 oktober jl. een nieuwe versie van het onderhandelingskader over het MFK gedeeld, de zogenoemde "*negotiating box*" (negobox). Deze negobox zal worden besproken tijdens de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 13 oktober en de Europese Raad (ER) van 15 en 16 oktober 2026. Het kabinet stuurt uw Kamer hierbij een appreciatie van deze negobox. Het uitgangspunt voor de appreciatie van de negobox is de Kamerbrief met de geactualiseerde kabinetsinzet over het MFK en eigenmiddelenbesluit (EMB) van 22 mei jl.[2] De appreciatie in deze brief vormt de basis voor de Nederlandse inzet tijdens de bespreking over het MFK in de aankomende RAZ en ER.

Inhoud en kabinetsappreciatie Ierse negobox

Het Ierse voorzitterschap stelt een verlaging van het MFK-vastleggingenplafond van 159 mld. (8%) voor ten opzichte het Commissievoorstel van 16 juli 2025[3]en 122 mld. (6%) ten opzichte van de Cypriotische negobox van 11 juni jl. Het kabinet vindt de voorgestelde omvang van het MFK in de Ierse negobox geen goede basis voor een akkoord en vindt dat de omvang verder omlaag moet. Het

[1] Kamerstuk 22 112 nr. 4357
[2] Kamerstuk 22 112 nr. 4357
[3] Kamerstuk 22 112 nr. 4357

kabinet merkt op dat de Ierse negobox nog steeds een flinke moderniseringsslag bevat door een groter aandeel van de EU-begroting te richten op de strategische prioriteiten van de Unie dan in het huidig MFK het geval is. Echter, het kabinet vindt het ongewenst dat de voorgestelde besparingen in de Ierse box ten opzichte van het Commissievoorstel in belangrijke mate ten koste gaan van programma's die leiden tot modernisering van het MFK en een grotere geopolitieke slagkracht. Het kabinet wijst het beschermen van de landenenveloppen voor landbouw en cohesie binnen de nationale en regionale partnerschapsprogramma's (NRPP) in de volumeverlaging af. Tabel 1 geeft een overzicht van de wijzigingen op pijlerniveau ten opzichte van het Commissievoorstel en de vorige negobox (in lopende prijzen, in miljarden).

Tabel 1. Verschillen Commissievoorstel (COM), negobox Cyprus (CYP), negobox Ierland (IER), in vastleggingen in mld. euro over gehele MFK-periode 2028-2034.

	Voorstellen			**Verschil CYP-IER**		**Verschil COM-IER**	
	COM	**CYP**	**IER**	**Δ mld.**	**%**	**Δ mld.**	**%**
Pilaar 1	894	889	858	-32	-4%	-36	-4%
Pilaar 2	590	566	514	-52	-9%	-75	-13%
Pilaar 3	215	207	178	-29	-14%	-37	-17%
Pilaar 4	118	117	108	-10	-8%	-10	-9%
[A] Totale beleidsuitgaven	**1.817**	**1.780**	**1.658**	**-122**	**-7%**	**-159**	**-9%**
NGEU-betalingen	168	168	168	-	0%	-	0%
[B] Totaal MFK-plafond	**1.985**	**1.948**	**1.826**	**-122**	**-6%**	**-159**	**-8%**
Flexibiliteitsinstrument	16	16	16	-	0%	-	0%
OEK-steun	100	100	100	-	0%	-	0%

De bni-correctie, perceptiekostenvergoeding en leeninstrumenten zijn niet aangepast in deze negobox. De bni-correctie is als optie opgenomen, maar niet gekwantificeerd. De perceptiekostenvergoeding staat op 10%, maar tussen blokhaken (dit is dus nog een discussiepunt). Het kabinet herhaalt dat de bestaande Nederlandse bni-correctie behouden moet blijven en de perceptiekostenvergoeding op 25% moet blijven. Het kabinet is tegen de introductie van de voorgestelde nieuwe leeninstrumenten Catalyst Europe en het crisismechanisme. Deze instrumenten staan nog als optie in de negobox.

De landenenveloppen voor landbouw, cohesie en visserij van het Nationaal en Regionaal Partnerschap Plan (NRPP)[4] blijven in deze negobox onaangepast. Wel vindt er een significante verlaging (-42%) plaats binnen de EU-faciliteit van het NRPP, hetgeen de flexibiliteit om op te treden binnen het migratie- en het veiligheidsdomein verlaagt. Daarnaast wordt ook de oormerking voor specifieke doeleinden verder uitgebreid. Behoud van de landenenveloppes ten koste van de modernisering is voor het kabinet een stap in de verkeerde richting.

[4] Het NRPP is een samenvoeging van bestaande fondsen, waaronder de cohesie-, landbouw-, plattelandsontwikkeling, visserij- en veiligheids- en migratiefondsen, in één overkoepelend kader. Het doel van de samenvoeging is vereenvoudiging, versterking van de uitvoering en meer ruimte voor strategische herprioritering binnen het MFK.

Tegenover de beperkte daling van Pijler 1 (NRPP) staat een grotere ongebalanceerde en daarmee ongewenste verlaging van Pijler 2 (Concurrentievermogen) en Pijler 3 (Global Europe). Het kabinet vindt dat besparingen gevonden moeten worden in Pijler 1, aangezien verschillende programma's onder pijler 2 en 3 juist bijdragen aan de benodigde modernisering van de begroting. Zo versterken verschillende programma's onder pijler 2 het Europese concurrentievermogen door investeringen in onder andere strategische sectoren, onderzoek en innovatie, en veiligheid en defensie, en zijn verschillende programma's onder pijler 3, Global Europe, cruciaal voor de geopolitieke invloed van de Unie en regelt die pijler de financiering voor het EU-buitenlandbeleid. Dit is gericht op internationale samenwerking en partnerschappen. Kortom, het kabinet vindt het belangrijk dat besparingen elders worden gevonden.

Het kabinet begrijpt dat de marges, de flexibele buffer per pilaar, enigszins worden verlaagd maar is van mening dat de mate waarin dat nu gebeurd is, de flexibiliteit van het MFK te zeer beperkt.

Het Ierse voorzitterschap heeft de optie om het Flexibiliteitsinstrument te verhogen met boete-inkomsten en het opnieuw inzetten van decommiteringen uit de negobox verwijderd. Ook zijn maxima toegevoegd aan de *Global Margin for Commitments* en de *Contingency Margin*. Beide wijzigingen zijn in lijn met de kabinetsinzet.

Op het gebied van de administratieve kosten (pilaar 4) verlaagt het Ierse voorzitterschap het budget met 10 mld. euro ten opzichte van het Commissievoorstel. Daarnaast is het voorstel van 2.500 extra FTE geschrapt uit de negobox. Het principe van *stable staffing* is nu de basis. Het kabinet is positief over deze wijzigingen, die in overeenstemming met de Nederlandse inzet zijn.

Ten aanzien van het EMB heeft het Ierse voorzitterschap in de negobox een aantal wijzigingen opgenomen. Zo is de *callrate* van het voorgestelde nieuwe eigen middel op basis van *Carbon Border Adjustment Mechanism* (CBAM) verhoogd van 75% naar 90%. Ook wordt een optie toegevoegd voor het Europees emissiehandelssysteem (ETS) eigen middel voor een gefaseerde invoering voor landen die onder het moderniseringsfonds vallen, zonder dat deze verder is gekwantificeerd. Om die reden is het budgettaire effect ten aanzien van ETS, onduidelijk en niet meegenomen in de budgettaire opgave. De bni-correctie wordt nog steeds als optie genoemd, maar is niet gekwantificeerd met cijfers. Het kabinet staat open voor de verhoging van de callrate van CBAM, met dezelfde argumentatie als reeds toegelicht in de kamerbrief van mei jl[5].

Impact op Nederlandse afdrachten

Het MFK-betalingenplafond is bepalend voor de Nederlandse afdrachten aan de EU-begroting. Het Ierse voorzitterschap stelt een verlaging van de betalingen voor ten opzichte van het Commissievoorstel, van 1.980 mld. euro naar 1.861 mld. euro (in lopende prijzen). Dit is een verlaging van 119 mld. euro (6%). Het verschil met de vorige negobox is een verlaging van 89 mld. euro (5%).

Het verschil tussen de Nederlandse raming van de EU-afdrachten en de Ierse negobox is gemiddeld 1,3-2,2 mld. euro per jaar.[6] Deze budgettaire opgave

[5] Kamerstuk 22 112 nr. 4357

[6] De budgettaire opgave betreft de geschatte gemiddelde opgave in lopende prijzen ten opzichte van de huidige raming van de Nederlandse afdrachten en de perceptiekostenvergoeding op de BZ-begroting (stand Miljoenennota 2027).

bestaat uit twee componenten: 1,3 mld. euro door de voorstellen voor het volgende MFK (exclusief Oekraïne) en het nieuwe EMB, en maximaal 0,9 mld. euro door de voorgestelde Oekraïnesteun via het speciale instrument boven de MFK-plafonds. Het Oekraïne-deel is ongewijzigd.

Tot slot
Het kabinet constateert dat de door het voorzitterschap voorgestelde verlaging van het volume onvoldoende is. Daarnaast acht het kabinet het onwenselijk dat de voorgestelde besparingen ten opzichte van het Commissievoorstel in belangrijke mate ten koste gaan van flexibiliteit en programma's die leiden tot modernisering van het MFK. In het bijzonder de versterking van het concurrentievermogen en de geopolitieke slagkracht van de Unie. Wat het kabinet betreft is deze negobox daarom geen goede basis voor een akkoord.

Het kabinet markeert dat de presentatie van deze negobox een stap is in een langer lopend proces. Tijdens de ER van oktober zullen regeringsleiders op de negobox reflecteren, maar vindt er geen besluitvorming plaats. Het kabinet zet in op het bereiken van een onderhandelingsresultaat dat zo dicht mogelijk bij de Nederlandse inzet ligt zoals opgenomen in de brief van 22 mei jl.[7] Daarbij probeert het kabinet zo veel mogelijk steun te vergaren voor haar inzet bij andere lidstaten. De besprekingen over het MFK en EMB lopen nog zeker tot het einde van 2026 en mogelijk tot in 2027 door.

De minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

De minister van Financiën,
E. Heinen

[7] Kamerstuk 22 112 nr. 4357